

METAMORFOZE

Publius Ovidius Naso

CZU 821.134-1
G-33

METAMORFOZE

Ediție îngrijită de
Dorin Onofrei

CUPRINS

CARTEA ÎNTÎIA.....	7
CARTEA A DOUA.....	33
CARTEA A TREIA.....	61
CARTEA A PATRA.....	85
CARTEA A CINCEA.....	111
CARTEA A ȘASEA.....	133
CARTEA A ȘAPTEA.....	157
CARTEA A OPTA.....	185
CARTEA A NOUA.....	213
CARTEA A ZECEA.....	239
CARTEA A UNSPREZECEA.....	263
CARTEA A DOUĂSPREZECEA.....	289
CARTEA A TREISPREZECEA.....	311
CARTEA A PAISPREZECEA.....	341
CARTEA A CINCISPREZECEA.....	369
Note.....	397
Index.....	505

Editor: GUNIVAS

str. Ion Creangă 62A, Chișinău, Republica Moldova

Tel./fax: (+373 22) 59 39 33; Tel. 92 71 80

E-mail: gunivas@yaldnc.com

Distribuitor: ROMÂNIA

TOTALIBRA

bd. Unirii 80, Bacău, România

Tel./fax: (+40 234) 52 06 75; Tel. 52 06 74; 52 50 19

E-mail: office@totalibra.ro

Web: www.totalibra.ro; www.dictionar-explicativ.ro

OVIDIU: *Metamorfoze*

Codactor: Horia Zera

Copertă: Doreni Soră

Design: Dumitru Boidăreanu

Tipografie: Ană Măruș

Proiect: Editura GUNIVAS

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Ovidiu. *Metamorfoze*. Publicat Ovidius Nasso. Traducere de Ion Florescu

- Chișinău: Gunivas, 2007 (Tipografia BALSACON), - 328 p.

ISBN 978-9975-908-41-0

Ediția de față reia textul *Metamorfozelor* din volumul: Ovidiu. *Opere*. Chișinău, Editura Gunivas, 2001, pentru care a fost utilizată traducerea lui Ion Florescu, însoțită de excelentele note ale reputatului filolog Petru Creția, apărută în 1959 la București, la Editura Academiei RPR. Pentru a înlesni cititorului găsirea informațiilor necesare înțelegerii textului, notele au fost plasate în corpore la sfârșitul cărții, fiind urmate de un INDEX de nume proprii.

CARTEA ÎNTÎIA

Invocația (1-4). — *Haosul* (5-20). — *Un zeu scoate lumea din haos, orînduște totul, creează astre, viețuitoare și pe om* (21-88). — *Cele patru ere: de aur, de argint, de bronz și de fier* (89-150). — *Giganții năzuiesc la stăpînirea lumii; încearcă să cuprindă întîii domeniul ceresc, dar Iupiter îi biruiește și îi pedepsește* (151-162). — *Iupiter convoacă zeii ca să-i anunțe că a hotărît pieirea omenirii. Își amintește cum la preschimbata în lup pe Lycaon care încercase cîndva să-l înfrunte* (163-242). — *Zeul suprem abate potopul asupra omenirii* (243-315). — *Sînt scăpați de la pieire numai Deucalion și Pyrrha care, după sfatul unui oracol, aruncă înapoia lor pietre și dau astfel naștere unui nou neam de oameni* (316-415). — *Celelalte viețuitoare se nasc spontan. Tot astfel și șarpele Python. Legenda lui* (416-451). — *Dragostea lui Iupiter pentru Io, pe care, ca s-o scape de gelozia Iunonei, o transformă în junincă* (568-624). — *Iuno o dă în paza lui Argus, pe care-l răpune însă Mercur, trimis de Iupiter. Înainte de a-i tăia capul, Mercur îi povestește lui Argus cum a fost preschimbata nimfa Syrinx în trestia din care e făcută instrumentul muzical cu același nume. După moartea lui Argus, ai cărui ochi vor împodobi coada păunului, Io rătăcește o vreme, apoi își reia înfățișarea omenească* (625-746). — *Epaphus, născut din Io și Iupiter, se îndoiește de originea divină a lui Faeton, fiul Soarelui. Faeton hotărăște să-și cerceteze tatăl în împărăția lui* (747-779).

CARTEA ÎNȚIA

- Metamorfoza-n noi forme a formelor gîndul îmi este
 Să povestesc, o zei (și-acelea-s a voastră lucrare);
 Fiți de-ajutor năzuințelor mele și-mi duceți povestea
 De la obîrșia lumii pînă în vremile noastre¹.
- 5 Mai înainte de mare, pămînt și de cer care totul
 Acoperea, una-n tot universul era a Naturii
 Față, – un întreg fără formă și părți rînduite-ntre ele
 Haos numit, grămădire greoaie, noian de semințe
 Fără-mbinare voită și luptă ducînd între ele.
- 10 Nu eră încă Titan² să dea lumii lumină, nici Febe³
 Noile coarne prin creșteri nu-și întregea și nici Tellus⁴
 Nu se găsea atîrnat încă-n aerul din împrejurii,
 Nici cumpănit prin a sa greutate și nici Amfitrite⁵
 Brațele nu-și întinsese de-a lungul tarilor țărături.
- 15 Aerul, marea, uscatul, toate erau laolaltă.
 Aerul fără lumină era, nestatornic pămîntul,
 Mările neprimitoare, iar totul era-n primenire,
 Toate-și stăteau împotriva, luptînd, la un loc adunate:
 Ce era cald cu ce era rece, uscat și cu umed,
- 20 Tare cu moale, și greu cu ce nu avea greutate⁶.
 Lupta aceasta un zeu⁷ o-ncheie și-o Natură mai bună:
 El despărțit-a pămîntul de cer, și de apă pămîntul,
 Pus-a hotar între aerul des și cerul eteric⁸.
 Iar după ce, desfăcute, le-a scos din orbul amestec⁹,
- 25 Dînd tuturor un loc, le-a legat în unire și pace.
 Duhul aprins și ușor al boltitelor ceruri se urcă
 Plin de avînt și se-așază în cele mai-nalte ținuturi;
 Aerul vine la rînd, prin loc și-ușurime; pămîntul
 Încă mai des e: cu sine el trage părțile grele

Respect pentru oameni și cărți

- 30 Și-i apăsât de povara lui însuși; iar apa în juru-i
 Locul din urmă îl ia, cuprinzînd pămîntul cel tare¹⁰.
 Zeul, oricare a fost, rînduit-a materia lumii
 Astfel și-apoi, alegînd-o, în părțile ei a clădit-o.
 A început cu pămîntul, strîngîndu-l în chip de ghem mare,
 35 Din orice parte spre-a fi deopotrivă¹¹. În urmă, poruncă
 Marilor ape dădu să se verse, de vînt să se umfle,
 Umedul brîu să încingă uscatul. A dause izvoare.
 Lacuri și bălți foarte-ntinse. Închise-ntre maluri piezișe
 Coborîtoarele rîuri, ce au, după loc, altă soartă:
 40 Ori sînt sorbite-n pămînt, ori se varsă în mare și-atuncea,
 Libere-n aria largă de ape, fără odihnă
 Țărmuri izbesc, iar nu maluri. Cîmpiilor dat-a poruncă
 Să se întindă și văilor să se coboare, iar codri
 Să se îmbrace cu frunză; și munții pietroși să se-nalțe.
 45 Cum două zone¹² în dreapta și două în stînga-mpart cerul
 Și o a cincea, mai caldă, tot astfel a zeului grijă
 Miezul cel greu de la mijloc în părți deopotrivă desparte
 Și tot atîtea fișii pe-a pămîntului față sînt trase.
 Este de nelocuit cea din mijloc, fiind prea fierbinte;
 50 Grele zăpezi alte două învăluie, iar între ele
 Încă două-a mai pus, mai molcome: foc și răcoare.
 Peste acestea stă aerul, ce-i mai ușor ca pămîntul
 Și mai ușor decît apa, dar este mai greu decît focul¹³.
 Zeul sorti să se-așeze în aer ceața și norii;
 55 Tunetul, care-ngrozește-omeneștile suflute; apoi
 Vînturile, cele din care fulger și trăsnet se nasc¹⁴. Dar
 Marele zeu, al lumii zidar, nu le-a dat stăpînire
 Oriunde-n aer; și astăzi, deși fiecare domnește
 Într-un ținut osebit, de-abia-s oprite ca lumea
 60 Să n-o sfișie, atît e de mare a fraților¹⁵ vrajbă.
 Spre Auroră¹⁶: spre Țara Nabatei¹⁷, spre Perși, către creste¹⁸
 Ce-s sărutate de-întîile raze, Euris¹⁹ gonește;
 Vesper și țarmii pe care căldura apusului cade
 Sînt cu Zefirul²⁰ vecini; în Sciția și-n Mizănoapte

- 65 Fuge cumplitul Boreas; ținutul ce stă împotrivă
 E umezit de Austrul²¹ cu nori și cu ploi nesecate.
 Dar și mai sus el așază eterul lipsit de povară,
 Limpede, fără-ale lumii de jos, pămîntești, grele drojdii²².
 Cum despărți toate-acestea prin neștrămutate hotare,
 70 Stelele, mult timp ascunse sub întunecimea cea oarbă
 Au început dintr-odată să fiarbă²³ pe-a cerului boltă.
 Ca să nu fie vreo parte lipsită de viețuitoare,
 Astre²⁴ și chipuri de zei²⁵ ocupară cîmpia cerească,
 Apele-n văile lor au primit lucii pești, iar văzduhul
 75 Cel mișcător a primit zburătoare, pămîntul, jivine;
 Însă făptura aleasă, în stare de-o minte înaltă,
 Pînă acuma lipsea, tuturora să fie stăpînă.
 Omul se naște: sau l-a făcut din sămîntă divină²⁶
 Cel care lumea-a clădit, obîrșia-așezării mai bune,
 80 Sau nou-născutul pămînt, abia despărțit din înaltul
 Foc, mai păstrează-ale cerului, rudă cu sine, semințe,
 Iar Iapetidul²⁷, udînd pămînt cu apă de ploaie,
 Omului chip plăsmui ca al zeilor tari peste toate.
 Celelalte făpturi, aplecate, privesc în țărîină:
 85 Omului el îi dădu un obraz înălțat și îndemnul
 Sus să privească²⁸, spre cer, să-și ridice fruntea spre stele.
 Astfel pămîntul, lipsit pînă-acum de vreo formă, îmbracă
 Chipuri de om²⁹ încă necunoscute, prin metamorfoză.
 Vîrsta de aur³⁰ fu prima creată, cînd fără silire,
 90 Cîntea, dreptatea și buna credință durau fără lege.
 Nu se știa ce-i pedeapsa, nici frica. Pe table de-aramă³¹
 Nu se citeau vorbe de-amenințare; norodul de față
 Judelui nu se temea, și trăia fără vreo apărare.
 Pinul, din munți retezat, încă nu coborîse pe limpezi
 95 Ape, spre-a merge să vadă o lume străină, nici omul
 Nu cunoscuse alte tărîmuri decît ale lui. Și
 Nici priporoasele șanțuri cetăți nu-ncinseseră încă;
 Trîmbițe drepte de bronz nu erau și nici goarne-ndoite,
 Coifuri sau săbii; și fără ostire popoarele,-n sînul

- 100 Păcii, duceau o viață de dulce odihnă. Pământul
Însuși, de sarcini scutit, neatins de greblă, de fierul
Plugului nespintecat, de la sine dădea toată roada.
Îl mulțumea pe om hrana fără de munci dobîndită,
Roadele din copăcei culegea, iar din munți felurite
- 105 Coarne, și mure-agățate în rugii cu ghimpi mulți, și ghinda
Care cădea din copacul cu ramuri întinse-al lui Joe³².
O primăvară era ne-ntreruptă: Zefirii cei molcomi
Cu adieri căldicele, flori desmierdau răsărite
Fără sămîntă; pământul rodea chiar și făr-arătură
- 110 Și nelucrurate-ogoaie albeau, de bogatele spice
Pline; curgeau peste tot rîuri mari de nectar și de lapte,
Picuri de galbenă miere cădeau³³ din stejarul tot verde³⁴.
Joe domnea peste lume,-n Tartar izgonind pe Saturnus³⁵,
Cînd se ivi, de argint, vîrstă nouă, mai rea decît cea de
- 115 Aur, dar mult mai de preț decît cea de aramă roșcată.
Iupiter vechea durată scurtă primăverii;-mpărțit-a
Anul în patru-anotimpuri: în ierni și în veri și în toamne
Nu de-o potrivă și-n scurte de tot primăveri³⁶. Pentru prima
Oară și aerul, de fierbințea uscată, se face
- 120 Alb lucitor, iară apa, de vînt întărită, îngheață,
Și se oprește. Atunci au intrat muritorii-n sălașe:
Pesteri, desișuri de crengi și nuiele-mpletite cu scoarțe.
Brazdele lungi îngropară semințele Cererei³⁷ prima
Dată atunci și sub jug începură și juncii să geamă.
- 125 După aceea urmat-a și-a treia vîrstă, de-aramă,
A unui neam crud, și gata de lupte cumplite, și totuși
Nu încă nelegiuit; cea din urmă-i a fierului aspru³⁸;
În vîrsta-aceasta, mai rea, nelegiuirile toate
Au năvălit; și fugiră sfiala, – adevărul și cinstea³⁹;
- 130 Le-nlocui viclenia, înșelăciunea, capcana
Și silnicia și patima nelegiuită de-avere.
Și-a-ncredințat corăbierul pînzele vîntului încă
Prea puțin cunoscut; iar corăbii ce-n piscuri de munte
Vreme-ndelungă au stat⁴⁰, se avîntă pe tainice valuri.

- 135 Cîmpul, obștesc⁴¹ pînă-atuncea, ca aerul și ca lumina
Soarelui, îl îngrădește prevăzătorul hotarnic.
Omul nu cere pământului rodnic doar hrană și holde
Ce-i datorează, ci și-n măruntaiele lui se coboară,
Smulge de-acolo comori așezate în locuri ascunse,
- 140 Lîngă-ale Stixului umbre⁴², averi care-ațiță la rele;
Fierul ce vatămă se arată, cu mai vatămătorul
Aur; războiul se naște și luptă-ajutat de-amîndouă,
Arme ce zăngăne-nvirte cu mîinile pline de sînge;
Omul trăiește din furt, nu e sigur drumețul de gazdă,
- 145 Socrul, de ginere⁴³; chiar între frați înțelegerea-i rară.
Soață și soț umblă unul pe altul să se omoare;
Groaznice maștere-amestecă palide⁴⁴ zemuri de-omeaguri,
Fiul-nainte de timp cercetează a tatălui vîrstă⁴⁵.
Zace pe jos Pietatea învinsă, și-Astreaea⁴⁶, fecioara,
- 150 Lasă pământul, de sînge muiat, dintre zei cea din urmă.
Ca să nu fie nici cerul decît pământul mai sigur,
Vrut-au Giganții⁴⁷, se spune, regatul ceresc să cuprindă,
Munți peste munți grămădind, ca s-ajungă la stelele-nalte.
Tatăl cel atotputernic sfărîmă Olimpul, trăsîndu-l,
- 155 Și-a doborît Pelionul de pe-Ossa⁴⁸ ce-l ține în spate.
Și sub povara pe care-o clădiseră, cruntele trupuri
Zac; iar pământul, de-atîta sînge cît curse din fiii
Lui, se-nmuiase și sîngele cald încă,-l însuflețise,
Și-apoi ființe cu chip omenesc din el plăsmuise,
- 160 Ca să rămîie un semn de-al său neam. Dar și neamul acela
Disprețuit-a pe zei, nesătul de cumplite măceluri,
Dornic de lupte: vedeai că iscat fusese din sînge⁴⁹.
Tatăl Saturnius⁵⁰, cum a văzut acestea⁵¹ din naltul
Cer, a gemut, amintindu-și ospățul groaznic ce-i dase
- 165 Crudul Lycaon, o faptă de mulți neștiută⁵², căci nouă;
Mare mînie, de Joe vrednică,-n pieptu-i s-aprinde.
Cheamă pe zei la-ntrunire⁵³; ei fără zăbavă veniră.
E sus o cale în cer, care-n vreme senină se vede,
Strălucitor de albă fiind: Calea laptelui. Merg pe

- Respectiv 170 Întru ce Ea zeii mari cînd se-ndreaptă spre casa regească-a lui Joe
 Cel care tună; și atrii⁵⁴ de zei cu rang mare se-nșiră-n
 Dreapta și stînga; prin uși deschise, mereu ies și intră.
 Plebea stă mai la o parte. În față și pe două laturi
 Cei mai puternici din zei așezat-au penaii. Aceasta-i
 175 Locul pe care, dacă-aș cuteza să vorbesc, îndrăzneală⁵⁵
 Cred c-aș avea să-l numesc Palatinul din cerul cel mare.
 Cînd zeii se așezară în sala de marmură, Joe,
 Stînd sus pe tronu-i mai nalt, sprijinindu-se-n-sceptru de fildeș,
 Clatină pletele-nfricoșătoare de trei-patru ori, prin
 180 Care cutremură marea, pămîntul și stelele, apoi
 Gura-și deschide, vărsîndu-și minia în chipul acesta:
 «N-am fost atît de neliniștit pentru-a lumii domnie,
 Nici cînd Giganții cu coade de șerpi năzuiau să cuprindă
 Cerul cu cele o sută de brațe ce-avea fiecare.
 185 Fost-a puternic dușmanul, și totuși războiul acela
 Numai de-un neam atîrna și pricina i-era numai una.
 Trebuie-acuma pe-ntregul pămînt, ce-l cuprinde Nereus⁵⁶
 Cu sunătoarele-i valuri, pe oameni să-i pierd. Mai-nainte
 Tot încercat-am; mă jur chiar pe apele ce prin pădurea
 190 Stixului lunecă pe sub pămînt⁵⁷; dar, cum nu-i lecuire,
 Sînt nevoit să tai rana, să nu molipsească ce-i teafăr.
 Am semizei, zeități cîmpenești, am nimfe și fauni⁵⁸,
 Satiri, silvani⁵⁹ de prin munți și, cum vrednici de-a cerului cînst
 Încă nu-i credem, să le-ngăduim sălașul să-și aibă
 195 Netulburați pe pămîntul lor dăruit. Însă, credeți,
 O zei cerești, că trăi-vor în liniște-aceia, cînd mie,
 Mie, stăpîn peste trăsnet și domn peste voi, o capcană
 Lycaon mi-a întins, un om vestit prin cruzime?».
 Freamătă toți și,-n pornire aprinsă, îi cer pedeapsirea
 200 Celui ce asta-ndrăznise⁶⁰. Tot astfel cînd nelegiuita
 Ceată, în furie, vru-ntr-al lui Cezar singe să stingă
 Marele nume roman, omenirea și lumea întregă
 Fură cuprinse de groaza unui prăpăd fără veste⁶¹.
 Tîe, Auguste, nu ți-a fost plăcută iubirea mulțimii

- 205 Mai puțin decît a zeilor i-a fost lui Joe.
 După ce larma curmă cu vorba și mîna, tăcură
 Toți. După ce, de stăpîn, se sfii orice glas să se-nalțe,
 Iupiter rupse din nou tăcerea cu vorbele-acestea:
 «A și primit el pedeapsa (lăsați grija asta). Și totuși,
 210 Am să v-arăt care-i fuse pedeapsa și care greșeala.
 Zvon la urechi mi-ajunsese despre-ale vremilor rele
 Și cum doream să-l dezminț, coborii din Olimp, de pe creste,
 Și, cu chip omenesc colindat-am pămîntul. Zăbavă
 Mare ar fi să înșir cîte rele-am găsit pretutindeni.
 215 Zvonul a fost mai prejos de cum fu adevărul. Trecusem
 Ménalul, spăimîntător adăpost pentru fiare, Cilene
 Și al Liceului rece brădet⁶²; și sub acoperișul
 Neprimitor al tiranului arcadian poposit-am,
 Cînd a serii cădere tîra după ea noaptea. Dat-am
 220 Semn că sosise un zeu; tot norodu-ncepu să se roage.
 Însă Lycaon⁶³ își rise de-a lor rugăciune și zise:
 «Voi încerca, prin dovadă vădită, de-acesta e zeu ori
 Un muritor, și-ndoielnic nu poate să fie-adevărul».
 Se pregătește ca noaptea, în somn cufundat, făr' de veste
 225 Să mă răpună; așa adevărul îi place să-ncerce.
 Nemulțumit cu atîta, cu-un vîrf de cuțit beregata
 Unui ostatic din neamul molos⁶⁴ o deschide; din carnea
 Care mai freamătă-o parte fierbe în apă, cu clocot,
 Alta o frige pe foc. Cînd le-așază pe masă-mi, la cină,
 230 Într-o clipită cu trăsnetul răzbunător năruit-am
 Peste stăpîn și penaii cei vrednici de el tot palatul.
 Însăpăimîntat a fugit și-ntîlnind a cîmpiei tăcere,
 Urlă, zadarnic cercînd să vorbească. Turbarea din suflet
 I se adună în gură și, din obicei de-a ucide,
 235 Turme sfîșie; găsește plăcerea în singe și-acuma.
 Hainele-n păr i se schimbă și mădulele-n labe:
 Lup⁶⁵ este-acum. Urme are din vechiul lui chip: cenușiul
 Păr i-a rămas și sălbatica înfățișare; iar ochii
 Scînteietori ca-nainte, pe chipu-i, aceeași cruzime

- Respect 240 intru o Numai o casă pierit-a, dar nu merita numai una.
 Neimblinzita Erinny⁶⁶, stăpînă-i cît lumea se-ntinde.
 Parcă-a jurat să stîrnească doar fărădelegi. Să-și primească
 Toți cuvenita pedeapsă degrabă. Așa hotărît-am».
 Unii părerea lui Joe cu vorbe-o-ntăresc⁶⁷, unii însă
 245 Numai cu semne, iar alții focul din el îl ațîță.
 Totuși le este la toți spre durere să piardă pe oameni.
 Și îl întreabă cum are să fie-a pămîntului față,
 Fără de oameni și cine va arde tămîie pe-altare?
 Fiarelor vrea el să lase pămîntul, să îl pustiască?
 250 La întrebările-acestea răspuns le dă Joe, să n-aibă
 Teamă; se va îngriji el de toate; și făgăduiește
 Oameni de-un soi minunat și cu totul altfel decît primii.
 Se pregătea pe pămînt să arunce îndată-al său trăsnet,
 Dar s-a temut ca de-atîtea scînteii chiar eterul cel sacru⁶⁸
 255 Să nu ia foc și să ardă și axa cea lungă a lumii⁶⁹.
 Își amintește că este sortită o vreme în care
 Marea, pămîntul, palatul ceresc or să ardă; și-ntreaga
 Lume, cu-a sa osteneală făcută, pieri-va-n durere⁷⁰.
 Lasă din mină-i săgețile⁷¹ ce-s de Cicopi⁷² făurite.
 260 Altă pedeapsă alege: sub ape să piară-omenirea
 Și să sloboadă din ceruri potop, în șiroaie de ape.
 Numaidecît a închis în peștera eoliană⁷³
 Pe Aquilon⁷⁴ și pe-acele vînturi ce spulberă norii
 Și-l slobozește pe Notus⁷⁵. El zboară, cu umede aripi,
 265 Pîcla, ca smoala de neagră, i-acoperă groaznică față;
 Barba-ncărcată de ceață, din părul lui alb curge apă.
 Nori stau pe frunte-i, din pene și sîn ies șuvoaie de apă.
 Norii-atîrnați sus în aer de-ndată ce-i stoarce în mină,
 Vuiet s-aude și ploaia se varsă din bolta cerească.
 270 Iar vestitoarea Iunonei, cu haină-n culori felurite,
 Iris⁷⁶, spre cer soarbe apa și norilor hrană le-o duce.
 Fost-a culcat secerișul: plugarii-și jeliră nădejdea
 Dusă: pieri în zadar truda lungului an. Totuși încă
 Nu-i potolită mînia lui Joe cu-a cerului apă:

- 275 Și-azuriul său frate⁷⁷ l-ajută cu undele sale.
 Cheamă la el orice rîu, în palat acestea se-adună,
 El le vorbește: «Nevoie de lungă-ndemnare nu este;
 Dați-vă drumul și larg lăcașele⁷⁸ voastre deschideți
 Dînd la o parte zăgazele, cursului vostru lăsați-i
 280 Libere friie⁷⁹. Așa se cuvine să fie», și tace.
 Apele merg înapoi și slobod a izvoarelor gură
 Și către mări năvălesc, spumegînd în al curgerii clocot.
 Însuși Neptun cu tridentul⁸⁰ izbește pămîntul; acesta
 Tremură și, zguduit, din adîncuri ape sloboade.
 285 Rîuri ieșite din matcă s-aruncă pe cîmpuri întinse
 Și laolaltă duc holde, și arbori și vite și oameni,
 Case și temple cu sfinte odoare. Și dacă vreo casă
 A mai rămas în picioare și a putut să înfrunte
 Marea urgie, crescutele valuri îi trec peste culme;
 290 Turnuri chiar fost-au strivite, în marea genune-afundate.
 Nu se mai deosebea uscatul de mare pe-atuncea;
 Totul era numai apă, și marea nu mai avea țărături.
 Unul se suie pe-un deal, iar altul într-o-ncovoiată
 Luntre s-așază și-și poartă lopețile pe-unde arase
 295 Mai ieri. Iar altul plutea peste holde sau peste-necata
 Casă de țară; și altul prin vîrfuri de ulmi prinde pește.
 Ancora, dacă se-ntîmplă, se-nfîge-nt-o verde livadă;
 Nave cu fund rotunjit, înecate podgorii strivesc, iar
 Unde sprintene capre păscuseră odinioară,
 300 Foce-și răsfată uritele trupuri. Se tot minunează
 Ale lui Nereu fiice⁸¹, văzînd pe sub apă orașe,
 Case, păduri; cum delfinii se urcă-n copaci și aleargă
 Sus printre ramuri și mișcă stejarii lovindu-i cu coada;
 Lupul înoată-ntre oi; tigri sînt de talazuri purtați și
 305 Leii roșcați; iar mistrețului nu-i folosește puterea
 Fulgerătoare și nici cerbului sprintena gleznă;
 Orișicum, toți sînt tîrîți. Căutînd un uscat, să se-așeze,
 Pasărea mult rătăcind, obosește și cade în mare.
 Acoperise-nălțimile multa vărsare de ape;